

Державний навчальний заклад  
«ОДЕСЬКЕ ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ ТОРГІВЛІ  
ТА ТЕХНОЛОГІЙ ХАРЧУВАННЯ»

Л.Висоцька

ЯКІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ:  
АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ РОБОТИ

Одеса, 2021

Схвалено науково-методичною радою державного навчального закладу «Одеське вище професійне училище торгівлі та технологій харчування» (протокол № 1 від 30.09.2021р.)

Розробники:

Висоцька Л.Є. – кандидат педагогічних наук, директор Державного навчального закладу «Одеське вище професійне училище торгівлі та технологій харчування»

В матеріалах висвітлено напрями діяльності колективу державного навчального закладу «Одеське вище професійне училище торгівлі та технологій харчування» щодо забезпечення якісної підготовки кваліфікованих робітників для сфери торгівлі та ресторанного господарства.

Висоцька Л.Є., 2021

ДНЗ «ОВПУТТХ», 2021

## **ЯКІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ: АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ РОБОТИ**

**Л. Є. Висоцька,  
к.п.н., директор ДНЗ «ОВПУТТХ»**

Висвітлено пріоритетні напрями діяльності колективу ДНЗ «Одеське вище професійне училище торгівлі та технологій харчування» у забезпеченні якісної підготовки кваліфікованих робітників для сфери торгівлі та ресторанного господарства.

**Ключові слова:** професійна (професійно-технічна) освіта, заклади професійної (професійно-технічної) освіти, якість освіти, інноваційно-освітнє середовище, компетентність.

### **Вступ.**

Основним завданням професійно-технічної освіти (надалі ПТО) за умов глобалізації економіки країни, посилення конкурентності, виходу підприємств України на міжнародні ринки є підготовка кваліфікованих робітників із високим інтелектуальним потенціалом, творчими здібностями, креативним мисленням, здатних до самореалізації, активної участі у соціально-економічних і культурних процесах країни. У зв'язку з цим, останнім часом, в ПТО простежується тенденція розроблення, обґрунтування та застосування в освітній процес нових підходів і технологій. Тому, одним із актуальних напрямів роботи колективу ДНЗ «Одеське вище професійне училище торгівлі та технологій харчування» (надалі ДНЗ «ОВПУТТХ») є удосконалення системи якісної підготовки кваліфікованих робітників, яка забезпечить формування професійних компетентностей майбутніх фахівців відповідно до державних стандартів ПТО та сучасних вимог виробництва; швидко їх адаптацію на робочому місці, що сприятиме вирішенню проблеми їх працевлаштування.

Успішне здійснення підготовки кваліфікованих робітників вимагає: предметного аналізу навчальних планів, в яких визначено термін навчання, навчальні предмети, послідовність їх вивчення, кількість годин, які відводяться на їх вивчення; доцільного врахування значимості навчального матеріалу, який забезпечує опанування учнями професійними компетенціями, оволодіння ними

різними засобами пізнавальної діяльності, сприяє спроможності особистості до самореалізації, саморозвитку. Успіх підготовки кваліфікованих робітників залежить також від розробленого та сформованого навчально-методичного забезпечення, що спрямовує освітній процес на виважене планування змісту професійного навчання та методичне супроводження його. Грамотно спланована і організована навчально-виробнича робота з подальшим контролем і корекцією дозволяє спостерігати за динамікою навчальних досягнень учнів. Велику значимість у забезпеченні якісної підготовки кваліфікованих робітників має професійність педагогічних працівників та створена в професійно-технічних навчальних закладах (надалі ПТНЗ) матеріально-технічна база (надалі МТБ). З огляду на це, враховуючи вимоги сьогодення щодо зростання ролі володіння, кваліфікованими робітниками, професійними компетентностями в ДНЗ «ОВПУТТХ», фінансові і кадрові ресурси спрямовуються на створення якісного освітнього середовища, що дає змогу модернізувати та поповнити МТБ з професій; вдосконалювати кваліфікацію педагогічних працівників; поглибити взаємодію із соціальними партнерами: підприємствами торгівлі та ресторанного господарства; центром зайнятості; місцевими органами влади; громадськими організаціями тощо.

Великого значення у підготовці кваліфікованих робітників набувають питання організації освітнього процесу з питань упровадження в освітній процес нових форм навчання; інноваційно-педагогічних технологій; передового педагогічного досвіду; забезпечення якості загальноосвітньої підготовки; організації виховної роботи; результативності системи профорієнтаційної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах; психологічного супроводу організації освітнього процесу тощо.

Оновлення змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників в ДНЗ «ОВПУТТХ» здійснюється на модульно-компетентнісній основі із застосуванням інноваційних практико-орієнтованих педагогічних і сучасних виробничих технологій.

У ДНЗ «ОВПУТТХ» працюють висококваліфіковані педагогічні працівники, які забезпечують становлення фахівця для сфери торгівлі і ресторанного

господарства застосовуючи у організації освітнього процесу інноваційні педагогічні технології і методи навчання, які забезпечують формування у здобувачів освіти цілісної системи компетентностей у професійній сфері діяльності.

Сучасна індустрія підприємств торгівлі та ресторанного господарства знаходиться у стані постійного розвитку, упровадження інновацій і вимагає від випускника не тільки суто професійної компетентності, а й розвинених навичок фахівця таких, як: креативності, комунікабельності, критичного мислення, готовності до постійного вдосконалення і професійного зростання.

Розвиток у учнів цих навичок можливий при активізації пізнавальної діяльності учнів, розвитку їх самоосвітніх здібностей, формування здібностей до творчого пошуку.

Значна увага в організації освітнього процесу приділяється використанню інтерактивних методів навчання, оскільки саме ці методики найбільш спонукають учнів до опанування знаннями; забезпечується організація і проведення різного виду практичних занять: семінарів, тренінгів, майстер-класів. Успішному засвоєнню учнями знань сприяє використання в освітньому процесі проблемно-розвивального навчання, зміст якого полягає в пошуковій діяльності учнів, яка починається з постановки питань; розв'язання проблемних завдань; у проблемному викладі навчального матеріалу викладачем; у виконанні учнями самостійної роботи. Використання педпрацівниками в організації навчання методу проектів вирішує низку педагогічних завдань з-поміж яких: розвиток у здобувачів освіти креативності, творчої думки, навчання працювати з різними джерелами інформації, користуватися знаннями для вирішення практичних завдань.

Важливим чинником, що впливає на рівень навчальних досягнень учнів по професійно-практичній підготовці є здійснення навчального процесу в умовах виробництва, шляхом створення навчально-виробничих ділянок на підприємствах, що дає змогу проводити уроки як теоретичного так і виробничого навчання, які спрямовані на формування професійних і ключових компетентностей майбутніх фахівців сфери торгівлі та ресторанного господарства.

З метою наближення освітнього процесу до умов виробництва колектив училища упроваджує дуальну форму навчання у підготовку кваліфікованих робітників, що забезпечує учнів професійно якісним виробничим навчанням, виробничою практикою, працевлаштуванням. Взаємодія учасників освітнього процесу при дуальній формі навчання передбачає тісну співпрацю освітньої та виробничої сфер підготовки кваліфікованих робітників і базується на взаємодії училища, учнів, підприємств-партнерів.

Сучасні потреби ринкової економіки спрямовують професійну освіту на підготовку підприємливих, ініціативних, самостійних та креативних кваліфікованих робітників. У зв'язку з цим актуальності набуває питання формування підприємницької компетентності у процесі професійної підготовки кваліфікованих робітників, яка у подальшій професійній діяльності підвищить конкурентоспроможність їх на ринку праці та відкриває широкі можливості до започаткування власної справи. З огляду на це колектив училища приймає участь у експериментальній роботі всеукраїнського рівня з формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників до підприємницької діяльності, що здійснюється під керівництвом Інституту Професійно-Технічної Освіти Національної Академії Педагогічних Наук України.

Пріоритетним напрямком роботи педагогічного колективу училища є формування компетентностей учнів через знання, уміння, навички в умовах інноваційних процесів, які відображаються в суспільстві і потребують швидкої зміни знань, сучасних інформацій, технологій (інтернет, дистанційне навчання), нових методик організації освітнього процесу.

Завдяки інтернету в ДНЗ «ОВПУТТХ» популярним стало дистанційне навчання (надалі ДН), яке дає можливість учневі навчатися та отримувати необхідні знання віддалено від навчального закладу. Адміністрацією училища забезпечено організацію діяльності училища в умовах режиму ДН, узгоджені правила та розклад взаємодії усіх учасників освітнього процесу для виконання освітніх програм. На сайті училища створено розділ «ДН» зі сторінками для навчальних предметів. На сторінці кожного навчального предмету розміщено

навчальні матеріали електронних уроків, тести, завдання, посилання на відкриті інтернет-уроки.

Сьогодення потребує від педагога високого професіоналізму, володіння сучасними інноваційними технологіями навчання і виховання, бажання та вміння постійно вчитися й самовдосконалюватися. Тому одним із пріоритетних напрямків роботи педагогічного колективу училища є питання професійного розвитку.

Професійне зростання педагогічних працівників училища забезпечується шляхом підвищення кваліфікації різними видами та методами (підвищення кваліфікації в Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти, комунальний заклад вищої освіти "Одеська Академія Неперервної Освіти Одеської Обласної Ради", науково-методичні конференції, семінари, вебінари, проходження стажування на підприємствах торгівлі та ресторанного господарства, самоосвіта).

В училищі приділяється велика увага організації методичної роботи, яка забезпечує підвищення педагогічної майстерності та є суттєвим чинником, який впливає на підвищення методичної компетентності педагогічних працівників. Практика засвідчила, що методична компетентність педагога відображає його спроможність ефективно здійснювати освітню діяльність, творчо реалізовувати набутий теоретичний і практичний досвід, залучати новітні технології для формування компетентностей здобувачів освіти.

Система організаційно-методичної роботи щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників училища розглядається як цілеспрямований, спеціально організований процес систематичного оновлення професійної компетентності педагогічних працівників. Метою цього процесу є приведення професійного рівня кваліфікації педагогічних працівників у відповідності до визначених стандартів, вимог часу, особистісних і виробничих потреб; удосконалення їх наукового та загальнокультурного рівня; стимулювання й розвиток творчого і духовного потенціалу особистості; підвищення фахової майстерності.

## **ВИСНОВОК.**

Отже, у процесі професійної освіти найважливіше значення має якість підготовки, тобто рівень знань, навичок і спеціальних компетенцій випускників.

Окреслені напрямки діяльності колективу ДНЗ «ОВПУТТХ» - стратегічне планування та управління училищем; створене інноваційно-освітнє та виховне середовище; професійна компетентність педпрацівників; взаємодія училища з роботодавцями – сприяє творчому оновленню форм, методів роботи, що забезпечує якісну підготовку кваліфікованих робітників для сфери торгівліта ресторанного господарства.

## ЛІТЕРАТУРА

1. Дмитренко К. А. Звичайні форми роботи-новий підхід:розвиваємо ключові компетентності:метод.посіб./К.А.Дмитренко, М.В.Коновалова.-Х.:ВГ «Основа», 2018.-119С.
2. Козак Л. В. Педагогічна інноватика у розвитку нових напрямків освіти. Освітологічний дискус/Л. В. Козак. – 2014.-№2.-С.74-85.
3. Кремень В. Г. Інноваційні аспекти освітньої діяльності. Освіта та розвиток обдарованої особистості / В. Г. Кремень.-2013.-№10.-С.5-8
4. Ничкало Н. Г. Розвиток професіної освіти в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів: монографія/Н.Г.Ничкало.-2014.-К.:Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова. – 125с.
5. Радкевич В. Професійна освіта і навчання: Європейський контекст розвитку/В. Радкевич//Науковий вісник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Професійна педагогіка: зб.наук.праць:Вк.14-с.5-15